

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीसम्मोहनतन्त्रे पार्वतीश्वरसंवादे
॥ श्री गोपालसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्री गोपालसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

पार्वत्युवाच

कैलासशिखरे रम्ये गौरी पृच्छति शङ्करम् ।
ब्रह्माण्डाखिलनाथस्त्वं सृष्टिसंहारकारकः ॥ 1 ॥

त्वमेव पूज्यसे लोकैर्ब्रह्मविष्णुसुरादिभिः ।
नित्यं पठसि देवेश कस्य स्तोत्रं महेश्वर ॥ 2 ॥

आश्चर्यमिदमाख्यातं जायते मयि शङ्कर ।
तत्प्राणेश महाप्राज्ञ संशयं छिन्धि मे प्रभो ॥ 3 ॥

श्रीमहादेव उवाच

धन्यासि कृतपुण्यासि पार्वति प्राणवल्लभे ।
रहस्यातिरहस्यं च यत्पृच्छसि वरानने ॥ 4 ॥

स्त्रीस्वभावान्महादेवि पुनस्त्वं परिपृच्छसि ।
गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ 5 ॥

दत्ते च सिद्धिहानिः स्यात्तस्माद्यत्नेन गोपयेत् ।
इदं रहस्यं परमं पुरुषार्थप्रदायकम् ॥ 6 ॥

धनरत्नौघमाणिक्य तुरगं च गजादिकम् ।
ददाति स्मरणादेव महामोक्षप्रदायकम् ॥ 7 ॥

तत्तेऽहं सम्प्रवक्ष्यामि शृणुष्व्वावहिता प्रिये ।
योऽसौ निरञ्जनो देवः चित्स्वरूपी जनार्दनः ॥ 8 ॥

संसारसागरोत्तारकारणाय नृणां सदा ।
श्रीरङ्गादिकरूपेण त्रैलोक्यं व्याप्य तिष्ठति ॥ 9 ॥

ततो लोका महामूढा विष्णुभक्तिविवर्जिताः ।
निश्चयं नाधिगच्छन्ति पुनर्नारायणो हरिः ॥ 10 ॥

निरञ्जनो निराकारो भक्तानां प्रीतिकामदः ।
वृन्दावनविहाराय गोपालं रूपमुद्धहन् ॥ 11 ॥

मुरलीवादनाधारी राधायै प्रीतिमावहन् ।
अंशांशेभ्यः समुन्मील्य पूर्णरूपकलायुतः ॥ 12 ॥

श्रीकृष्णचन्द्रो भगवान् नन्दगोपवरोद्यतः ।
धरणीरूपिणीमातृयशोदानन्ददायकः ॥ 13 ॥

द्वाभ्यां प्रयाचितो नाथो देवक्यां वसुदेवतः ।
ब्रह्मणाभ्यर्थितो देवो देवैरपि सुरेश्वरि ॥ 14 ॥

जातोऽवन्यां मुकुन्दोऽपि मुरलोवेदरेचिका ।
तया सार्धं वचः कृत्वा ततो जातो महीतले ॥ 15 ॥

संसारसारसर्वस्वं श्यामलं महदुज्ज्वलम् ।
एतज्ज्योतिरहं वेद्यं चिन्तयामि सनातनम् ॥ 16 ॥

गौरतेजो विना यस्तु श्यामतेजस्समर्चयेत् ।
जपेद्वा ध्यायते वापि स भवेत् पातकी शिवे ॥ 17 ॥

स ब्रह्महा सुरापी च स्वर्णस्तेयी च पञ्चमः ।
एतैर्दोषैर्विलिप्येत तेजोभेदान्महेश्वरि ॥ 18 ॥

तस्माज्ज्योतिरभूद् द्वेधा राधामाधवरूपकम् ।
तस्मादिदं महादेवि गोपालेनैव भाषितम् ॥ 19 ॥

दुर्वाससो मुनेर्मोहे कार्तिक्यां रासमण्डले।
ततः पृष्टवती राधा सन्देहभेदमात्मनः ॥ 20 ॥

निरञ्जनात्समुत्पन्नं मयाधीतं जगन्मयि।
श्रीकृष्णेन ततः प्रोक्तं राधायै नारदाय च ॥ 21 ॥

ततो नारदतस्सर्वे विरला वैष्णवा जनाः।
कलौ जानन्ति देवेशि गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ 22 ॥

शठाय कृपणायाथ दाम्भिकाय सुरेश्वरि।
ब्रह्महत्यामवाप्नोति तस्माद्यत्नेन गोपयेत् ॥ 23 ॥

अस्य श्रीगोपालसहस्रनामस्तोत्रमहामन्त्रस्य। श्रीनारद ऋषिः।
अनुष्टुप् छन्दः। श्रीगोपालो देवता। कामो बीजम्। माया शक्तिः।
चन्द्रः कीलकम्। श्रीकृष्णचन्द्रभक्तिरूपफलप्राप्तये
श्रीगोपालसहस्रनामस्तोत्रजपे विनियोगः ॥

अथ ध्यानम्

कस्तूरीतिलकं ललाटपटले वक्षस्स्थले कौस्तुभं
नासाग्रे वरमौक्तिकं करतले वेणुं करे कङ्कणम्।
सर्वाङ्गे हरिचन्दनं सुललितं कण्ठे च मुक्तावलिं
गोपस्त्रीपरिवेष्टितो विजयते गोपालचूडामणिः ॥ 1 ॥

फुल्लेन्दीवरकान्तिमिन्दुवदनं बर्हावतंसप्रियं
श्रीवत्साङ्गमुदारकौस्तुभधरं पीताम्बरं सुन्दरम्।
गोपीनां नयनोत्पलार्चिततनुं गोगोपसङ्घावृतं
गोविन्दं कलवेणुवादनपरं दिव्याङ्गभूषं भजे ॥ 2 ॥

अथ गोपालसहस्रनामस्तोत्रप्रारम्भः

ओं क्लीं देवः कामदेवः कामबीजशिरोमणिः।
श्रीगोपालो महीपालो वेदवेदान्तपारगः ॥ 1 ॥

कृष्णः कमलपत्राक्षः पुण्डरीकः सनातनः।
गोपतिर्भूपतिः शास्ता प्रहर्ता विश्वतोमुखः ॥ 2 ॥

आदिकर्ता महाकर्ता महाकालः प्रतापवान्।
जगज्जीवो जगद्धाता जगद्धर्ता जगद्धसुः ॥ 3 ॥

मत्स्यो भीमः कुहूभर्ता हर्ता वाराहमूर्तिमान्।
नारायणो हृषीकेशो गोविन्दो गरुडध्वजः ॥ 4 ॥

गोकुलेन्द्रो महीचन्द्रः शर्वरीप्रियकारकः।
कमलामुखलोलाक्षः पुण्डरीकः शुभावहः ॥ 5 ॥

दुर्वासाः कपिलो भौमः सिन्धुसागरसङ्गमः।
गोविन्दो गोपतिर्गोपः कालिन्दीप्रेमपूरकः ॥ 6 ॥

गोपस्वामी गोकुलेन्द्रो गोवर्धनवरप्रदः।
नन्दादिगोकुलत्राता दाता दारिद्र्यभञ्जनः ॥ 7 ॥

सर्वमङ्गलदाता च सर्वकामप्रदायकः।
आदिकर्ता महीभर्ता सर्वसागरसिन्धुजः ॥ 8 ॥

गजगामी गजोद्दारी कामी कामकलानिधिः।
कलङ्करहितश्चन्द्रो बिम्बास्यो बिम्बसत्तमः ॥ 9 ॥

मालाकारः कृपाकारः कोकिलस्वरभूषणः।
रामो नीलाम्बरो देवो हली दुर्दममर्दनः ॥ 10 ॥

सहस्राक्षपुरीभेत्ता महामारीविनाशनः।
शिवः शिवतमो भेत्ता बलारातिप्रपूजकः ॥ 11 ॥

कुमारीवरदायी च वरेण्यो मीनकेतनः।
नरो नारायणो धीरो राधापतिरुदारधीः ॥ 12 ॥

श्रीपतिः श्रीनिधिः श्रीमान् मापतिः प्रतिराजहा।
वृन्दापतिः कुलग्रामी धामी ब्रह्म सनातनः ॥ 13 ॥

रेवतीरमणो रामः प्रियश्चञ्चललोचनः।
रामायणशरीरोऽयं रामो रामः श्रियःपतिः ॥ 14 ॥

शर्वरः शर्वरी शर्वः सर्वत्र शुभदायकः।
राधाराधयिताराधी राधाचित्तप्रमोदकः ॥ 15 ॥

राधारतिसुखोपेतो राधामोहनतत्परः।
राधावशीकरो राधाहृदयाम्भोजषट्पदः ॥ 16 ॥

राधालिङ्गनसम्मोहो राधानर्तनकौतुकः।
राधासञ्जातसम्प्रीतो राधाकाम्यफलप्रदः ॥ 17 ॥

बृन्दापतिः कोशनिधिः कोकशोकविनाशनः।
चन्द्रापतिः चन्द्रपतिः चण्डकोदण्डभञ्जनः ॥ 18 ॥

रामो दाशरथी रामो भृगुवंशसमुद्भवः।
आत्मारामो जितक्रोधो मोहो मोहान्धभञ्जनः ॥ 19 ॥

वृषभानुभवो भावः काश्यपिः करुणानिधिः।
कोलाहलो हली हाली हेली हलधरप्रियः ॥ 20 ॥

राधामुखाब्जमार्ताण्डो भास्करो रविजा विधुः।
विधिर्विधाता वरुणो वारुणो वारुणीप्रियः ॥ 21 ॥

रोहिणीहृदयानन्दो वसुदेवात्मजो बली ।
नीलाम्बरो रौहिणो यो जरासन्धवधोऽमलः ॥ 22 ॥

नागो नवाम्भो विरुदो वीरहा वरदो बली ।
गोपथो विजयी विद्वान् शिपिविष्टः सनातनः ॥ 23 ॥

परशुरामवचोग्राही वरग्राही शृगालहा ।
दमघोषोपदेष्टा च रथग्राही सुदर्शनः ॥ 24 ॥

वीरपत्नीयशस्त्राता जराव्याधिविघातकः ।
द्वारकावासतत्त्वज्ञो हुताशनवरप्रदः ॥ 25 ॥

यमुनावेगसंहारी नीलाम्बरधरः प्रभुः ।
विभुः शरासनो धन्वी गणेशो गणनायकः ॥ 26 ॥

लक्ष्मणो लक्षणो लक्ष्यो रक्षोवंशविनाशनः ।
वामनो वामनीभूतोऽवामनो वामनारुहः ॥ 27 ॥

यशोदानन्दनः कर्ता यमलार्जुनमुक्तिदः ।
उलूखली महामानी दामबद्धाह्वयी शमी ॥ 28 ॥

भक्तानुकारी भगवान् केशवो बलधारकः ।
केशिहा मधुहा मोही वृषासुरविघातकः ॥ 29 ॥

अघासुरविनाशी च पूतनामोक्षदायकः ।
कुब्जाविनोदी भगवान् कंसमृत्युमहामखी ॥ 30 ॥

अश्वमेधो वाजपेयो गोमेधो नरमेधवान् ।
कन्दर्पकोटिलावण्यश्चन्द्रकोटिसुशीतलः ॥ 31 ॥

रविकोटिप्रतीकाशो वायुकोटिमहाबलः ।
ब्रह्मा ब्रह्माण्डकर्ता च कमलावाञ्छितप्रदः ॥ 32 ॥

कमला कमलाक्षश्च कमलामुखलोलुपः।
कमलाव्रतधारी च कमलाभः पुरन्दरः ॥ 33 ॥

सौभाग्याधिकचित्तोऽयं महामायी महोत्कटः।
तारकारिः सुरत्राता मारीचक्षोभकारकः ॥ 34 ॥

विश्वामित्रप्रियो दान्तो रामो राजीवलोचनः।
लङ्काधिपकुलध्वंसी विभीषणवरप्रदः ॥ 35 ॥

सीतानन्दकरो रामो वीरो वारिधिबन्धनः।
खरदूषणसंहारी साकेतपुरवासवान् ॥ 36 ॥

चन्द्रावलीपतिः कूलः केशिकंसवधोऽमलः।
माधवो मधुहा माध्वी माध्वीको माधवो विभुः ॥ 37 ॥

मुञ्जाटवीगाहमानो धेनुकारिर्धरात्मजः।
वंशीवटविहारी च गोवर्धनवनाश्रयः ॥ 38 ॥

तथा तालवनोद्देशी भाण्डीरवनशङ्खहा।
तृणावर्तकृपाकारी वृषभानुसुतापतिः ॥ 39 ॥

राधाप्राणसमो राधावदनाब्जमधुव्रतः।
गोपीरञ्जनदैवज्ञो लीलाकमलपूजितः ॥ 40 ॥

क्रीडाकमलसन्दोहो गोपिकाप्रीतिरञ्जनः।
रञ्जको रञ्जनो रङ्गो रङ्गी रङ्गमहीरुहः ॥ 41 ॥

कामः कामारिभक्तोऽयं पुराणपुरुषः कविः।
नारदो देवलो भीमो बालो बालमुखाम्बुजः ॥ 42 ॥

अम्बुजो ब्रह्मसाक्षी च योगी दत्तवरो मुनिः।
ऋषभः पर्वतो ग्रामो नदीपवनवल्लभः ॥ 43 ॥

पद्मनाभः सुरज्येष्ठी ब्रह्मा रूद्रोऽहिभूषितः।
गणानां त्राणकर्ता च गणेशो ग्रहिलो ग्रही ॥ 44 ॥

गणाश्रयो गणाध्यक्षो क्रोडीकृतजगत्त्रयः।
यादवेन्द्रो द्वारकेन्द्रो मथुरावल्लभो धुरी ॥ 45 ॥

भ्रमरः कुन्तली कुन्तीसुतरक्षो महामखी।
यमुनावरदाता च काश्यपस्य वरप्रदः ॥ 46 ॥

शङ्खचूडवधोद्दामो गोपीरक्षणतत्परः।
पाञ्चजन्यकरो रामी त्रिरामी वनजो जयः ॥ 47 ॥

फाल्गुनः फाल्गुनसखो विराधवधकारकः।
रुक्मिणीप्राणनाथश्च सत्यभामाप्रियङ्करः ॥ 48 ॥

कल्पवृक्षो महावृक्षो दानवृक्षो महाफलः।
अङ्कुशो भूसुरो भावो भ्रामको भामको हरिः ॥ 49 ॥

सरलः शाश्वतो वीरो यदुवंशी शिवात्मकः।
प्रद्युम्नो बलकर्ता च प्रहर्ता दैत्यहा प्रभुः ॥ 50 ॥

महाधनी महावीरो वनमालाविभूषणः।
तुलसीदामशोभाढ्यो जालन्धरविनाशनः ॥ 51 ॥

शूरः सूर्यो मृतण्डश्च भास्करो विश्वपूजितः।
रविस्तमोहा वह्निश्च बाडवो बडबानलः ॥ 52 ॥

दैत्यदर्पविनाशी च गरुडो गरुडाग्रजः।
गोपीनाथो महानाथो वृन्दानाथोऽविरोधकः ॥ 53 ॥

प्रपञ्ची पञ्चरूपश्च लतागुल्मश्च गोपतिः।
गङ्गा च यमुनारूपो गोदा वेत्रवती तथा ॥ 54 ॥

कावेरी नर्मदा ताप्ती गण्डकी सरयूस्तथा ।
राजसस्तामसस्सत्त्वी सर्वाङ्गी सर्वलोचनः ॥ 55 ॥

सुधामयोऽमृतमयो योगिनीवल्लभः शिवः ।
बुद्धो बुद्धिमतां श्रेष्ठो विष्णुर्जिष्णुः शचीपतिः ॥ 56 ॥

वंशी वंशधरो लोको विलोको मोहनाशनः ।
रवरावो रवो रावो बलो बालबलाहकः ॥ 57 ॥

शिवो रूद्रो नलो नीलो लाङ्गली लाङ्गलाश्रयः ।
पारदः पावनो हंसो हंसारूढो जगत्पतिः ॥ 58 ॥

मोहिनीमोहनो मायी महामायो महामखी ।
वृषो वृषाकपिः कालः कालीदमनकारकः ॥ 59 ॥

कुब्जाभाग्यप्रदो वीरो रजकक्षयकारकः ।
कोमलो वारुणो राजा जलजो जलधारकः ॥ 60 ॥

हारकः सर्वपापघ्नः परमेष्ठी पितामहः ।
खड्गधारी कृपाकारी राधारमणसुन्दरः ॥ 61 ॥

द्वादशारण्यसम्भोगी शेषनागफणालयः ।
कामः श्यामः सुखश्रीदः श्रीपतिः श्रीनिधिः कृती ॥ 62 ॥

हरिर्नारायणो नारो नरोत्तम इषुप्रियः ।
गोपाली चित्तहर्ता च कर्ता संसारतारकः ॥ 63 ॥

आदिदेवो महादेवो गौरीगुरुरनाश्रयः ।
साधुर्मधुर्विधुर्धाता त्राताऽक्रूरपरायणः ॥ 64 ॥

रोलम्बी च हयग्रीवो वानरारिर्वनाश्रयः ।
वनं वनी वनाध्यक्षो महावन्द्यो महामुनिः ॥ 65 ॥

स्यामन्तकमणिप्राज्ञो विज्ञो विघ्नविघातकः।
गोवर्धनो वर्धनीयो वर्धनो वर्धनप्रियः ॥ 66 ॥

वर्धन्यो वर्धनो वर्धी वार्धिष्णुः सुमुखप्रियः।
वर्धितो वृद्धको वृद्धो वृन्दारकजनप्रियः ॥ 67 ॥

गोपालरमणीभर्ता साम्बकुष्ठविनाशकः।
रुक्मिणीहरणः प्रेमप्रेमी चन्द्रावलीपतिः ॥ 68 ॥

श्रीकर्ता विश्वभर्ता च नरो नारायणो बली।
गणो गणपतिश्चैव दत्तात्रेयो महामुनिः ॥ 69 ॥

व्यासो नारायणो दिव्यो भव्यो भावुकधारकः।
श्वःश्रेयसं शिवं भद्रं भावुकं भाविकं शुभम् ॥ 70 ॥

शुभात्मकः शुभः शास्ता प्रशास्ता मेघनादहा।
ब्रह्मण्यदेवो दीनानामुद्धारकरणक्षमः ॥ 71 ॥

कृष्णः कमलपत्राक्षः कृष्णः कमललोचनः।
कृष्णः कामी सदा कृष्णः समस्तप्रियकारकः ॥ 72 ॥

नन्दो नन्दी महानन्दी मादी मादनकः किली।
मिली हिली गिली गोली गोलो गोलालयो गुली ॥ 73 ॥

गुग्गुली मारकी शाखी वटः पिप्पलकः कृती।
म्लेच्छहा कालहर्ता च यशोदायश एव च ॥ 74 ॥

अच्युतः केशवो विष्णुः हरिः सत्यो जनार्दनः।
हंसो नारायणो लीलो नीलो भक्तिपरायणः ॥ 75 ॥

जानकीवल्लभो रामो विरामो विघ्ननाशनः।
सहभानुर्महाभानुः वीरबाहुर्महोदधिः ॥ 76 ॥

समुद्रोऽब्धिरकूपारः पारावारः सरित्पतिः।
गोकुलानन्दकारी च प्रतिज्ञापरिपालकः ॥ 77 ॥

सदारामः कृपारामो महारामो धनुर्धरः।
पर्वतः पर्वताकारो गयो गेयो द्विजप्रियः ॥ 78 ॥

कम्बलाश्वतरो रामो रामायणप्रवर्तकः।
द्यौर्दिवो दिवसो दिव्यो भव्यो भावी भयापहः ॥ 79 ॥

पार्वतीभाग्यसहितो भर्ता लक्ष्मीविलासवान्।
विलासी साहसी सर्वी गर्वी गर्वितलोचनः ॥ 80 ॥

मुरारिलोकधर्मज्ञो जीवनो जीवनान्तकः।
यमो यमादियमनो यामी यामविधायकः ॥ 81 ॥

वसुली पांसुली पांसुः पाण्डुरर्जुनवल्लभः।
ललिता चन्द्रिकामाली माली मालाम्बुजाश्रयः ॥ 82 ॥

अम्बुजाक्षो महायज्ञो दक्षः चिन्तामणिः प्रभुः।
मणिर्दिनमणिश्चैव केदारो बदरीश्रयः ॥ 83 ॥

बदरीवनसम्प्रीतो व्यासः सत्यवतीसुतः।
अमरारिनिहन्ता च सुधासिन्धुविधूदयः ॥ 84 ॥

चन्द्रो रविः शिवः शूली चक्री चैव गदाधरः।
श्रीकर्ता श्रीपतिः श्रीदः श्रीदेवो देवकीसुतः ॥ 85 ॥

श्रीपतिः पुण्डरीकाक्षः पद्मनाभो जगत्पतिः।
वासुदेवोऽप्रमेयात्मा केशवो गरुडध्वजः ॥ 86 ॥

नारायणः परं धाम देवदेवो महेश्वरः।
चक्रपाणिः कलापूर्णो वेदवेद्यो दयानिधिः ॥ 87 ॥

भगवान् सर्वभूतेशो गोपालः सर्वपालकः।
अनन्तो निर्गुणो नित्यो निर्विकल्पो निरञ्जनः ॥ 88 ॥

निराधारो निराकारो निराभासो निराश्रयः।
पुरुषः प्रणवातीतो मुकुन्दः परमेश्वरः ॥ 89 ॥

क्षणावनिः सार्वभौमो वैकुण्ठो भक्तवत्सलः।
विष्णुर्दामोदरः कृष्णो माधवो मधुरापतिः ॥ 90 ॥

देवकीगर्भसम्भूतो यशोदावत्सलो हरिः।
शिवः सङ्कर्षणः शम्भुर्भूतनाथो दिवस्पतिः ॥ 91 ॥

अव्ययः सर्वधर्मज्ञो निर्मलो निरुपद्रवः।
निर्वाणनायको नित्यो नीलजीमूतसन्निभः ॥ 92 ॥

कलाक्षयश्च सर्वज्ञः कमलारूपतत्परः।
हृषीकेशः पीतवासा वसुदेवप्रियात्मजः ॥ 93 ॥

नन्दगोपकुमारार्यो नवनीताशनो विभुः।
पुराणपुरुषः श्रेष्ठः शङ्खपाणिः सुविक्रमः ॥ 94 ॥

अनिरुद्धश्चक्ररथः शार्ङ्गपाणिश्चतुर्भुजः।
गदाधरः सुरार्तिघ्नो गोविन्दो नन्दकायुधः ॥ 95 ॥

बृन्दावनचरः शौरिर्वेणुवाद्यविशारदः।
तृणावर्तान्तको भीमसाहसी बहुविक्रमः ॥ 96 ॥

शकटासुरसंहारी बकासुरविनाशनः।
धेनुकासुरसंहारी पूतनारिर्नृकेसरी ॥ 97 ॥

पितामहो गुरुस्साक्षात् प्रत्यगात्मा सदाशिवः।
अप्रमेयः प्रभुः प्राज्ञोऽप्रतर्क्यः स्वप्नवर्धनः ॥ 98 ॥

धन्यो मान्यो भवो भावो धीरः शान्तो जगद्गुरुः।
अन्तर्यामीश्वरो दिव्यो दैवज्ञो देवसंस्तुतः ॥ 99 ॥

क्षीराब्धिशयनो धाता लक्ष्मीवान् लक्ष्मणाग्रजः।
धात्रीपतिरमेयात्मा चन्द्रशेखरपूजितः ॥ 100 ॥

लोकसाक्षी जगच्चक्षुः पुण्यचारित्रकीर्तनः।
कोटिमन्मथसौन्दर्यो जगन्मोहनविग्रहः ॥ 101 ॥

मन्दस्मिताननो गोपो गोपिकापरिवेष्टितः।
फुल्लारविन्दनयनः चाणूरान्ध्रनिषूदनः ॥ 102 ॥

इन्दीवरदलश्यामो बर्हिबर्हावतंसकः।
मुरलीनिनदाह्लादो दिव्यमाल्याम्बरावृतः ॥ 103 ॥

सुकपोलयुगः सुभ्रूयुगलः सुललाटकः।
कम्बुग्रीवो विशालाक्षो लक्ष्मीवाञ्छुभलक्षणः ॥ 104 ॥

पीनवक्षाश्चतुर्बाहुश्चतुर्मूर्तिस्त्रिविक्रमः।
कलङ्करहितः शुद्धो दुष्टशत्रुनिर्बर्हणः ॥ 105 ॥

किरीटकुण्डलधरः कटकाङ्गदमण्डितः।
मुद्रिकाभरणोपेतः कटिसूत्रविराजितः ॥ 106 ॥

मञ्जीररञ्जितपदः सर्वाभरणभूषितः।
विन्यस्तपादयुगलो दिव्यमङ्गलविग्रहः ॥ 107 ॥

गोपिकानयनानन्दः पूर्णचन्द्रनिभाननः।
समस्तजगदानन्दः सुन्दरो लोकनन्दनः ॥ 108 ॥

यमुनातीरसञ्चारी राधामन्मथवैभवः।
गोपनारीप्रियो दान्तो गोपीवस्त्रापहारकः ॥ 109 ॥

शृङ्गारमूर्तिः श्रीधामा तारको मूलकारणम्।
सृष्टिसंरक्षणोपायः क्रूरासुरविभञ्जनः ॥ 110 ॥

नरकासुरसंहारी मुरारिररिमर्दनः।
आदितेयप्रियो दैत्यभीकरो यदुशेखरः ॥ 111 ॥

जरासन्धकुलध्वंसी कंसारातिः सुविक्रमः।
पुण्यश्लोकः कीर्तनीयो यादवेन्द्रो जगन्नुतः ॥ 112 ॥

रुक्मिणीरमणः सत्यभामाजाम्बवतीप्रियः।
मित्रविन्दानाग्रजितीलक्ष्मणासमुपासितः ॥ 113 ॥

सुधाकरकुले जातोऽनन्तप्रबलविक्रमः।
सर्वसौभाग्यसम्पन्नो द्वारकापत्तने स्थितः ॥ 114 ॥

भद्रासूर्यसुतानाथो लीलामानुषविग्रहः।
सहस्रषोडशस्त्रीशो भोगमोक्षैकदायकः ॥ 115 ॥

वेदान्तवेद्यः संवेद्यो वैद्यो ब्रह्माण्डनायकः।
गोवर्धनधरो नाथः सर्वजीवदयापरः ॥ 116 ॥

मूर्तिमान् सर्वभूतात्मा आर्तत्राणपरायणः।
सर्वज्ञः सर्वसुलभः सर्वशास्त्रविशारदः ॥ 117 ॥

षड्गुणैश्वर्यसम्पन्नः पूर्णकामो धुरन्धरः।
महानुभावः कैवल्यदायको लोकनायकः ॥ 118 ॥

आदिमध्यान्तरहितः शुद्धसात्त्विकविग्रहः।
असमानः समस्तात्मा शरणागतवत्सलः ॥ 119 ॥

उत्पत्तिस्थितिसंहारकारणं सर्वकारणम्।
गम्भीरः सर्वभावज्ञः सच्चिदानन्दविग्रहः ॥ 120 ॥

विष्वक्सेनः सत्यसन्धः सत्यवाक् सत्यविक्रमः।
सत्यव्रतः सत्यरतः सत्यधर्मपरायणः ॥ 121 ॥

आपन्नार्तिप्रशमनो द्रौपदीमानरक्षकः।
कन्दर्पजनकः प्राज्ञो जगन्नाटकवैभवः ॥ 122 ॥

भक्तिवश्यो गुणातीतः सर्वैश्वर्यप्रदायकः।
दमघोषसुतद्वेषी बाणबाहुविखण्डनः ॥ 123 ॥

भीष्मभक्तिप्रदो दिव्यः कौरवान्वयनाशनः।
कौन्तेयप्रियबन्धुश्च पार्थस्यन्दनसारथिः ॥ 124 ॥

नारसिंहो महावीरः स्तम्भजातो महाबलः।
प्रह्लादवरदः सत्यो देवपूज्योऽभयङ्करः ॥ 125 ॥

उपेन्द्र इन्द्रावरजो वामनो बलिबन्धनः।
गजेन्द्रवरदः स्वामी सर्वदेवनमस्कृतः ॥ 126 ॥

शेषपर्यङ्कशयनो वैनतेयरथो जयी।
अव्याहतबलैश्वर्यसम्पन्नः पूर्णमानसः ॥ 127 ॥

योगेश्वरेश्वरः साक्षी क्षेत्रज्ञो ज्ञानदायकः।
योगिहृत्पङ्कजावासो योगमायासमन्वितः ॥ 128 ॥

नादबिन्दुकलातीतश्चतुर्वर्गफलप्रदः।
सुषुम्नामार्गसञ्चारी देहस्यान्तरसंस्थितः ॥ 129 ॥

देहेन्द्रियमनःप्राणसाक्षी चेतःप्रसादकः।
सूक्ष्मः सर्वगतो देही ज्ञानदर्पणगोचरः ॥ 130 ॥

तत्त्वत्रयात्मकोऽव्यक्तः कुण्डली समुपाश्रितः।
ब्रह्मण्यः सर्वधर्मज्ञः शान्तो दान्तो गतक्लमः ॥ 131 ॥

श्रीनिवासः सदानन्दो विश्वमूर्तिर्महाप्रभुः।
सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ॥ 132 ॥

समस्तभुवनाधारः समस्तप्राणरक्षकः।
समस्तसर्वभावज्ञो गोपिकाप्राणवल्लभः ॥ 133 ॥

नित्योत्सवो नित्यसौख्यो नित्यश्रीर्नित्यमङ्गलः।
व्यूहार्चितो जगन्नाथः श्रीवैकुण्ठपुराधिपः ॥ 134 ॥

पूर्णानन्दघनीभूतो गोपवेषधरो हरिः।
कलापकुसुमश्यामः कोमलः शान्तविग्रहः ॥ 135 ॥

गोपाङ्गनावृतोऽनन्तो बृन्दावनसमाश्रयः।
वेणुवादरतः श्रेष्ठो देवानां हितकारकः ॥ 136 ॥

बालक्रीडासमासक्तो नवनीतस्य तस्करः।
गोपालकामिनीजारश्चौरजारशिखामणिः ॥ 137 ॥

परञ्ज्योतिः पराकाशः परावासः परिस्फुटः।
अष्टादशाक्षरो मन्त्रो व्यापको लोकपावनः ॥ 138 ॥

सप्तकोटिमहामन्त्रशेखरो देवशेखरः।
विज्ञानज्ञानसन्धानस्तेजोराशिर्जगत्पतिः ॥ 139 ॥

भक्तलोकप्रसन्नात्मा भक्तमन्दारविग्रहः।
भक्तदारिद्र्यदमनो भक्तानां प्रीतिदायकः ॥ 140 ॥

भक्ताधीनमनाः पूज्यो भक्तलोकशिवङ्करः।
भक्ताभीष्टप्रदः सर्वभक्ताघौघनिकृन्तनः ॥ 141 ॥

अपारकरुणासिन्धुर्भगवान् भक्ततत्परः ॥ 142 ॥

फलश्रुतिः

स्मरणात् पापराशीनां खण्डनं मृत्युनाशनम् ॥ 1 ॥

वैष्णवानां प्रियकरं महारोगनिवारणम्।
ब्रह्महत्यासुरापानं परस्त्रीगमनं तथा ॥ 2 ॥

परद्रव्यापहरणं परद्वेषसमन्वितम्।
मानसं वाचिकं कायं यत्पापं पापसम्भवम् ॥ 3 ॥

सहस्रनामपठनात् सर्वं नश्यति तत्क्षणात्।
महादारिद्र्ययुक्तो यो वैष्णवो विष्णुभक्तिमान् ॥ 4 ॥

कार्तिक्यां सम्पठेद्रात्रौ शतमष्टोत्तरं क्रमात्।
पीताम्बरधरो धीमान् सुगन्धैः पुष्पचन्दनैः ॥ 5 ॥

पुस्तकं पूजयित्वा तु नैवेद्यादिभिरेव च।
राधाध्यानाङ्कितो धीरो वनमालाविभूषितः ॥ 6 ॥

शतमष्टोत्तरं देवि पठेन्नामसहस्रकम्।
चैत्रशुक्ले च कृष्णे च कुहूसङ्क्रान्तिवासरे ॥ 7 ॥

पठितव्यं प्रयत्नेन त्रैलोक्यं मोहयेत् क्षणात्।
तुलसीमालया युक्तो वैष्णवो भक्तितत्परः ॥ 8 ॥

रविवारे च शुक्ले च द्वादश्यां श्राद्धवासरे।
ब्राह्मणं पूजयित्वा च भोजयित्वा विधानतः ॥ 9 ॥

पठेन्नामसहस्रं च ततः सिद्धिः प्रजायते।
महानिशायां सततं वैष्णवो यः पठेत् सदा ॥ 10 ॥

देशान्तरगता लक्ष्मीः समायाति न संशयः।
त्रैलोक्ये च महादेवि सुन्दर्यः काममोहिताः ॥ 11 ॥

मुग्धाः स्वयं समायान्ति वैष्णवं च भजन्ति ताः।
रोगी रोगात् प्रमुच्येत बद्धो मुच्येत बन्धनात् ॥ 12 ॥

गुर्विणी जनयेत्पुत्रं कन्या विन्दति सत्पतिम्।
राजानो वश्यतां यान्ति किं पुनः क्षुद्रमानवाः ॥ 13 ॥

सहस्रनामश्रवणात् पठनात् पूजनात् प्रिये।
धारणात् सर्वमाप्नोति वैष्णवो नात्र संशयः ॥ 14 ॥

वंशीवटे चान्यवटे तथा पिप्पलकेऽथ वा।
कदम्बपादपतले गोपालमूर्तिसन्निधौ ॥ 15 ॥

यः पठेद्वैष्णवो नित्यं स याति हरिमन्दिरम्।
कृष्णेनोक्तं राधिकायै मया प्रोक्तं तथा शिवे ॥ 16 ॥

नारदाय मया प्रोक्तं नारदेन प्रकाशितम्।
मया तुभ्यं वरारोहे प्रोक्तमेतत्सुदुर्लभम् ॥ 17 ॥

गोपनीयं प्रयत्नेन न प्रकाश्यं कथञ्चन।
शठाय पापिने चैव लम्पटाय विशेषतः ॥ 18 ॥

न दातव्यं न दातव्यं न दातव्यं कदाचन।
देयं शिष्याय शान्ताय विष्णुभक्तिरताय च ॥ 19 ॥

गोदानब्रह्मयज्ञादेर्वाजपेयशतस्य च।
अश्वमेधसहस्रस्य फलं पाठे भवेद्ध्रुवम् ॥ 20 ॥

मोहनं स्तम्भनं चैव मारणोच्चाटनादिकम्।
यद्यद्वाञ्छति चित्तेन तत्तत्प्राप्नोति वैष्णवः ॥ 21 ॥

एकादश्यां नरः स्नात्वा सुगन्धिद्रव्यतैलकैः।
आहारं ब्राह्मणे दत्त्वा दक्षिणां स्वर्णभूषणम् ॥ 22 ॥

तत आरम्भकर्तास्य सर्वं प्राप्नोति मानवः।
शतावृतं सहस्रं च यः पठेद्वैष्णवो जनः ॥ 23 ॥

श्रीबृन्दावनचन्द्रस्य प्रसादात्सर्वमाप्नुयात्।
यद्गृहे पुस्तकं देवि पूजितं चैव तिष्ठति ॥ 24 ॥

न मारी न च दुर्भिक्षं नोपसर्गभयं क्वचित्।
सर्पाद्या भूतयक्षाद्या नश्यन्ते नात्र संशयः ॥ 25 ॥

श्रीगोपालो महादेवि वसेत्तस्य गृहे सदा।
गृहे यत्र सहस्रं च नाम्नां तिष्ठति पूजितम् ॥ 26 ॥

॥ इति श्री गोपालसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥